

STEINKJER KOMMUNE

MØTEBOK

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	15.06.2006	06/104

Arkivsaksnr: 2006/2246

Klassering:

Saksbehandler: Erling Bergh

REORGANISERING AV SKATTEETATEN. HØRING

Trykte vedlegg:

- høringsbrev dat 13.03.2006

- brev dat 10.05.2006 fra KS ang høringen

Forslag til vedtak:

Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til uttalelse.

Hans Brattås
rådmann

Vedtak Formannskapet - 15.06.2006:

Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til uttalelse.

Saksopplysninger:

Skattedirektoratet har utredet ny organisering av Skatteetaten. Forslag til ny organisering framgår av rapporten "Den nye skatteetaten – effektiv og imøtekommende" (des 2005), som nå er ute til høring. Steinkjer kommune er høringsinstans sammen med en del andre berørte kommuner. Frist for å avgi uttalelse er 12.06.2006.

I Finansdepartementets høringsbrev dat 13.03.06 (vedlegg) gjøres det rede for hovedinnholdet i rapporten.

Det pekes på at Skatteetaten er en desentralisert etat med mange mindre kontor med begrensede ressurser og fagmiljø og med doble administrasjoner på fylkesnivå. Sett fra brukernes ståsted er etaten sterkt oppdelt og uoversiktlig. Brukerne må forholde seg til tre ulike kontortyper: fylkesskattekontor, likningskontor og skattefogdkontor (og dessuten til det kommunale skatteoppkreverkkontoret som et fjerde).

Publikums økte bruk av de elektroniske tjenestene fører til vesentlig mindre *oppmøte* på kontorene. Nye IT-baserte saksbehandlingssystemer har dessuten gjort mye av oppgaveløsingen stedsuavhengig. Imidlertid bestemmer lovgivningen hvilket kontor som skal gjøre vedtak i sakene. Dette hindrer etaten i å utnytte de nye nettbaserte mulighetene, dvs til å kanalisere oppgavene via nettet, dit det til enhver tid finnes ressurser og kompetanse.

Den effektiviseringen man kan oppnå med en slik omlegging, trengs bl.a. for å styrke innsatsen på bestemte områder. Etaten må styrke kontroll- og innkreivingsvirksomheten overfor de mer krevende delene av næringslivet og utvikle innsikt, kompetanse og metoder som øker avdekkingen av skattefusk. Dette krever sterke fagmiljø med spisskompetanse og tverrfaglighet. Spesialisering gjennom en endret oppgavefordeling er et viktig virkemiddel for å heve kompetansenivået i etaten.

Skattedirektoratet foreslår bl.a. følgende endringer:

- Skatteetaten organiseres i to nivå: Skattedirektoratet og et regionalt nivå. Direktoratets strategiske og faglige funksjoner skal styrkes, mens enkeltsaksbehandling og andre driftsoppgaver legges til det regionale nivå.
- Det regionale nivå organiseres slik at hver region omfatter flere av dagens fylker. Hver region består av mange fysiske kontorsteder (jf. dagens likningskontor, fylkesskattekontor, skattefogdkontor) som benevnes som "skattekontor" overfor brukerne. Alle kontorene skal ha en førstelinje som gir veiledning og tar i mot henvendelser på alle etatens oppgaveområder.
- Nåværende fylkesskattekontor, skattefogdkontor og likningskontoret i samme fylkeshovedstad, slås sammen til ett kontor.
- Regionledelsen plasseres ved skattekontoret i en av fylkeshovedstedene.
- Hver enkelt region utgjør en formell enhet - skattekontoret - med riksdekkende myndighet på samtlige av etatens forvaltningsområder. Riksdekkende myndighet gir mulighet for økt arbeidsdeling mellom kontor, dvs. spesialisering, samling av oppgaver og etablering av landsdekkende funksjoner. Det åpner også for flytting av oppgaver mellom regioner.

- Flere av etatens oppgaver samles i landsdekkende funksjoner, for eksempel personregisteret, reskontroføring og sentral regnskapsføring av de store statsinntektene og etatens lønns- og regnskapsoppgaver. Slike landsdekkende funksjoner legges til regionene.

Det legges opp til en balansert oppgavefordeling innad i regionene og mellom regionene. Omorganiseringen og omfordeling av oppgaver medfører behov for endret og høyere kompetanse i etaten. Kompetanseutvikling er derfor et viktig element i denne organisasjonsutviklingen.

Regionledelsen i den nye organisasjonsmodellen vil bestå av regionleder, andre ledere og en stab. Etter som det blir færre regionkontor enn dagens fylkeskontor, må det tas stilling til hvilke fylkeskontor som skal få status som regionkontor i den nye modellen.

Ved plassering av regionledelsen har etaten i sine forslag lagt mest vekt på at regionledelsen er *kommunikasjonsmessig sentralt plassert i regionen*. Det er også lagt vekt på at regionledelsen bør ha nærhet til fagmiljø som arbeider med de strategisk viktige kontrolloppgavene, og de faglige komplekse saksområdene i forhold til skattytermassen i regionen. Regionledelsen legges derfor til skattekontoret i en av fylkeshovedstedene. De øvrige fylkeshovedstedenes skattekontor vil få ansvar for spesialiserte oppgaver i regionen og landsdekkende funksjoner.

Skattedirektoratet foreslår ut fra dette at regionledelsen for Region Midt-Norge (Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal) plasseres ved skattekontoret i Trondheim

Etter dagens ordning er det *klagenemnder* på fire nivå: likningsnemnd, overlikningsnemnd, fylkesskattenemnd og Riksskattenemnd. Det foreslås en ny klage- og nemndstruktur med:

- generell adgang for skattekontorene til å omgjøre egne avgjørelser som er truffet under ordinær likning eller forhåndslikning
- generell klage- og endringsadgang for en nemnd på regionnivå, *skatteklagenemnda*. Minst to tredjedeler av nemndmedlemmene skal ha formell utdanning innen regnskap, økonomi og jus, samt praktisk yrkeserfaring på områdene. Nemndas leder skal oppfylle kravene til å være tingsrettsdommer
- begrenset adgang til å overprøve skatteklagenemndas avgjørelser i en landsdekkende nemnd, overprøvningsnemnda

Finansdepartementet peker i sin avsluttende kommentar på tre forhold ved forslaget til ny organisering som fortjener ekstra oppmerksomhet:

- Etaten ønsker primært å flytte oppgaver framfor å flytte ansatte, dvs. den underliggende og desentrale likningskontorstrukturen berøres ikke i nevneverdig grad.
- Etaten planlegger et gjennomføringstempo etter vedtak som skal oppleves som moderat (tre år) og kontrollert.
- Etaten legger avgjørende vekt på bred involvering av de ansatte og deres organisasjoner (både i utrednings- og gjennomføringsfasen). Etatens tjenestemannsorganisasjoner og verneombud er med noen forbehold i hovedsak enig i forslaget til reorganisering.

Finansdepartementet inviterer tilskrevne høringsinstanser til å avgi uttalelse om rapporten. Høringsuttalelsen kan dekke hele eller deler av rapporten, og kan f.eks være konsentrert om forslagene til regioninndeling hhv. lokalisering av regionledelse.

Saksvurderinger:

Rådmannen vil innledningsvis opplyse at det i arbeidet med denne høringsuttalelsen har vært samarbeidet med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskommune. Rådmannen foreslår at det gis følgende høringsuttalelse fra Steinkjer kommune:

Når det gjelder det forslaget som presenteres i Skattedirektoratets rapport, så mener en at det er godt gjennomarbeidet og at hovedgrepene i den nye organiseringen er gode og vil bidra til å gjøre tjenestene bedre og enklere for brukerne, uansett hvor i landet de befinner seg. Etter som mange av skatteetatens oppgaver er blitt nettbaserte, mener en at det er positivt at Skattedirektoratet utnytter de mulighetene teknologien gir, og foreslår å flytte oppgaver og ikke folk. En er også positiv til at nemndstrukturen og klagebehandlingen gjøres enklere og mer oversiktlig.

Skatteetaten vil, ut fra forslaget, få en forholdsvis begrenset regionledelse som vil måtte støtte seg på kompetanse fra skattekontorene, og en regner med at tilstrekkelig kompetanse vil finnes ved alle de største skattekontorene i regionen. Selv om det dreier seg om en antallsmessig liten regionledelse, er en imidlertid bekymret for at valget av i hovedsak landsdelshovedsteder som lokalisering for regionledelsene, på sikt vil kunne ha en sentraliserende effekt i de nyopprettede regionene.

I høringsnotatets punkt 2.3.4 sies det at regionledelsen bør legges til en av fylkeshovedstedene, og det sies videre at distriktmessige hensyn og kriterier i forhold til de statlige retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon er en del av vurderingsgrunnlaget for valg av plassering av regionledelsen. Når store deler av utredningen bygger på at oppgavene nå kan løses over nett og dermed stedsuavhengig, bør denne reorganiseringen være *særlig* egnet til å lokalisere regionkontorene utenfor de store landsdelssentrene. Høringsnotatets vekt på kommunikasjonsmessig sentral plassering i regionen, synes derfor litt søkt. Uansett bør det ikke tale mot fylkeshovedstaden Steinkjer som lokaliseringssted, med tanke på nærhet til flyplass, jernbane osv. I en organisasjon som skatteetaten der så mye kommunikasjon altså foregår elektronisk, kan en vanskelig se for seg at det vil være behov for en så utstrakt nasjonal og internasjonal reisevirksomhet at flyplassen må ligge innenfor mindre enn 1 ½ times reiseavstand.

I sum er det vanskelig å se at det er argumenter for å legge regionledelsen til landsdelshovedstaden i Midt-Norge, framfor Steinkjer. Derfor vil en legge mer vekt på at staten her har en god anledning til å bruke plassering av en statlig regionledelse til å motvirke en regional sentralisering ved å velge Steinkjer som arena.

KS peker i sitt brev dat. 10.05.06 til kommunene bl.a. på utfordringer med rettssikkerheten i den nye organisasjonsmodellen. Hittil har det vært avstand mellom fastsetting (fylkesskattekontoret) og innkreving (skattefogdkontoret) av merverdiavgift. I forslaget til "den nye skatteetaten" legger man imidlertid opp til at fastsetting og innkreving av merverdiavgift skal foretas av samme instans – skattekontoret. I tråd med KS's oppfatning mener en at det er betenkelig at både fastsetting og innkreving av merverdiavgift blir funksjoner ved ett og samme skattekontor.

Et overordnet spørsmål ved hele denne saken er imidlertid om det i det hele tatt bør vedtas noen ny reform/regional organisering av Skatteetaten på nåværende tidspunkt. Man står nå like foran en omfattende nasjonal forvaltningsreform, hvor både regioninndeling og oppgavefordeling skal fastlegges. Reorganiseringen av Skatteetaten bør ses i sammenheng med denne Forvaltningsreformen.